

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Crenšovcih. Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajin

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasov i cm² 75 par; 1/4 stran: dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipét reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekatom cm² 1.50 D., v Poslanom 2.50 D. Takso za oglašje plača uprava i da za vse oglašje od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Vüzemska aleluje.

Potrta je pekla oblast, zapoj, kristjan, zahvalno čast: aleluja! aleluja!

Svetek velkoga zmagoslavja je vüzem. Zmagajoče življenje nad zimov, lepi vüzemski cerkveni orbedi, vesela aleluja posebno pa skrivnost dogodkov, ki so se vršili prvi vüzem, spomina na veliko zmago Kristusa nad peklom i njega oblastjov.

Mino je velki petek i njegova žalostna prigodba na gori Kalvariji. Ves Jeruzalem je pod globokimi vtisi dogodkov, ki so se dogajali zadnje dni. Pred njihovimi očmi so ešče blede prikazni mrtvecov, v spomini tudi potemnenje sunca, ljudstvo ogledavle spokane pečine i priznavle s poganskim stotnikom vred: Zaistino je bio te Sin boži. Straj i groza je obhajala ljudi pri misli: Njegova krv naj pride nad nas i nad našo deco.

Mala čreda Galilejca je raztepena i se skriva. V strahi čakajo apoštolje i Kristusi verni, ka se ma zgoditi,

Le Kajfaš i njegovi privrženci se veselijo. Resan, godila so se znamenja, pa ka za to. Vej je v življenji tudi delao čude: betežne vračo, mrtve obüdjavao, lačne hrano, pa vendar je mogeo mreti. Zmaga je naša, si je meno Kajfaš roke. Ljudstvo te dogodke hitro pozabi i rešeni smo velkoga nasprotnika našega gospodstva, Krista Nazarenca. Satanško veselje se je razlevalo po obrazi njegovom.

Vüzemska nedela!

Zlata zarja je obinola ravno zaspani Jeruzalem i se v bliščečoj svetlobi odbija na krasoti templja. Pripravljajo zahvalno daritev. V gradi Antonina se menjajo vojaške rimske straže. Nad okenca hiže, kde so se skrivali apostolje, je prišla ravno prva svetloba.

V te jutrašnji mir se začuje glasno bežanje. Vojaki bežijo. — Ka more to biti? Ali je kde reberija? Zadnji čas je bilo jako napnjeno med Israelci i Rimlani. Vendar, kama bodo šli? — K Kajfaši! Nekaj posebnoga mora biti, da motijo velkoga duhovna v njegovom ranom opravi. Nego, tam že pridejo drugi. Glasno gučijo, straj i groza je na njihovi obrazaj. — Le nekaj hipov i ves Jeruzalem govori: Kristus je zmagao.

Zaman je bilo vse prizadevanje pekla i njegove lagoonine na sveti, zaman vse prerano veselje! Kajfaš, kde si? Kde je tvoja oblast Poncij Pilat? Nega vas i vaši privržencov, le mrzki

spomin na vas se je ešče občuvao. Ka pa Kristus, šteroga ste na križ pribili, vmorili? Žive, žive v svetoj Matericerkvi, žive v naši tabernaklnaj, v dušaj njemi vdani vernikov. Stanjivali so v zgodovini mogočnjaki stanoli narodje proti njemi, pa vsikdar je Kristus svetio nad njimi zmagoslavno alelujo.

O, Kriste, ki si od mrtvi stano, ti si naše veselje. Že skoro dve jezero let z oberočki napunjavleš človeča srca z veseljom, kda nam zaplapolejo vüzemske bandere, na oknaj naši hižic zagorijo sveče i človeška srca radostno popevlejo: aleluja.

Kriste je premagao smrt i pekeo, od mrtvi je stano — aleluja, vsi, ki so njegovi stanejo zmagoslavno od smrti — aleluja!

Zveza narodov.

Dnes nemamo na sveti tak odlične i hasnovite politične naprave, kak je ravno Zveza narodov. Nastavljena je bila po dokončanoj svetovnoj bojni, obstoji ešče komaj nekaj let, a vendar so njeni uspehi že neprecenlivi. Sedež ma v Ženevi na slobodnoj švicarskoj zemli, kotrige so pa rastepene po vsem sveti. Tudi naša država je med njimi.

Zveza narodov je organizacija (društvo), štera ma namen zastopati i delati za pravice i haske vsej narodov. Nikaj pa ne hasni ljudem telko kak ravno občuvanje miru, šteri je fundament kulture, blaženosti i sreče vsej narodov.

Blagoslovljeni vpliv miru zamoremo pravzaprav komaj po bojni zadosta ceniti. Ali ne opazamo vsepovsedi žalostne posledice svetovnega klanja? Neso se ešče zravnali grobi, ne na naši mirni poljanaj v senci ščepati topol, ne na visiki tirolski i karpatski goraj pa indri po širnem sveti, kde mirno v Bogi počivlejo nedužni aldovi i čakajo Stannenje. Na vsakom stopaji srečavlemo bojne pahablence brez rok, nog, na pou slepe, z izmozganimi obrázi i s komaj čütnim glasom, kak da bi bili živi mrtveci. Što bi nam mogeo povedati, kelko nevole i siromaštva se je prestalo, kelko se je na sveti pretočilo skuz zavolo bojne nesreče. I denešnja povojna podivjanost i pokvarjenost, štera se kaže v nemrtučlivom pijančüvanji, preklinjanji i razvüzdanosti, v nebrojni ludomorstvaj i kraji, v pomenkanji duha pokorščine i spoštüvanja vsega svetoga, ali je ne v velkoj meri sad vojnoga časa? Po pravici se v litanijaj obrača-

mo k Bogi, naj nas poleg drugi nevol reši bojne.

Od tistimao, kak nam guči zgodovina, so se bojne vsikdar vršile. Pri nji so se rüšile države, se sprekušali narodje. V starom časi, kda so ešče bili ljudje bole redko naseljeni i menje izobraženi i so poznali menje živlenski potrebčin kak mi dnesden, so se posledice menje občütile. Prizadeti so bili teda skoro samo tisti kraji, kde se je vršila bojna. I v najnovjšem časi? Kakša sprememba? Či se bojüjeta samo dve državi med se bomo, že itaki čütijo to tudi druge, ar morajo ostati tak na edno kak na drugo stran ostro nevtalne (nepriustranske), ne morejo gospodarsko slobodno delati i so več ali menje tudi v kulturnom razvoji močno zadržane. Svetovna bojna je mela edno dobro stran, pripelala je najmre svet do osvedočenja, da niedna bojna ne prinese telko haska kak napravi kvara i jo posebno obsoditi kak prelomitelico mednarodnoga miru. Ar ma vsaki narod pravico do mirnoga življenja i razvijanja svoji gospodarski i kulturni moči, bojna teda ne sme biti samovolno delo nekoga posamičnoga, naj že te naroda ali države, nego je zadeva tudi drugi, ki slobodno izpovejo od toga tudi svojo reč.

Na toj podlagi je bila nastavljena Zveza narodov. Njena glavna naloga je, da dela z vse-mogočimi sredstvi za svetovni mir, kuša odstraniti vse, ka bi moglo kaliti svetovni mir, i po krivici napadeno državo z vküpnimi močmi brani. Zvün toga so njoj zročene ešče razločne naloge človekolübnoga namena.

Velka škoda je, da je med kotrigami Zveze narodov ne zastopana tudi cerkvena oblast. Rimski papovje zadnji let so ponovno izrazili želo, da bi sodelovali i so pri vsakoj priliki tudi v dejanji pokazali, da njihova človekolübnost ne pozna meje med narodi, veroizpovedmi i državami. Za časa svetovne bojne so bili papa Benedikt XV. največji glasiteo miru, ki so pri razločni priliki pozavali države i narode k pomirenji. Samo človeča sebičnost i trdokornost je ne pripüstita, da bi se obistinila njihova dobrohotna nakanenja pred popunim opešanjem vsej moči. Bojni vjetniki vsej narodov i ver so meli v nji svojega največšega dobrotnika i zagovornika. I zdajšnji sveti oča, papa Pij XI. so že večkrat pokazali, kak globoko razmevajo svojo zvišeno nalogo. Spotimo se samo na njihovo dobrodelno akcijo, štero so pred par letami napravili s pripomoč-

ki vsega katoličanskoga sveta v pomoč stradajočoj Rusiji. Zveza narodov bi teda samo pridobila na moči ugledi i spoštüvanji, či bi tudi poglavara svete Matere cerkvi pozvala k sodelovanji.

Kak je nam katoličanom za to žao, se na drugoj strani tudi zavedamo i smo na to ponosni, da je katoličanska cerkev sama po sebi najmočnejša i najstarejša zveza narodov na sveti. Že skoro 2000 let stoji i bo po božoj oblübi, ar je boža naprava, obstojala do konca sveta. Prestala je že lagoonje presküšnje i je vsikdar zmagoslavno izišla z boja. Nad 300 milion vernikov se dnes zaveda svojega občestva i pripoznavle rimskoga papo za svojega vidnoga poglavara. Katoličanci pripadajo vsem mogočnim narodom, naj že te živejo na mrzлом sevri ali na toplom jugu, na svetlom izhodi ali na mračnom zahodi. Vsi spoznavlejo isto istino, živejo po isti navukaj i se krepčajo z istimi svestvami. Vežalje edinosti je dela močne, boža milost pa je občuva stanovitne. I den za dnevom stopajo v naše vrste nove vnožine, štere ščejo biti z nami vred talniki dobrot i milosti, štere Boži pastir deli svojoj čredi. Zato se ne bojimo bodočnosti.

Te dneve svetimo po vsem sveti največši svetek krščanstva, svetek Zveličitelovoga stanenja. Bog je ljudi tak lübo, da je poslao svojega edinorodjenoga Sina na svet, da ga odreši. Po brezmejnem trplenji je na velki petek zvršo na Golgoti svojo nalogo i je na velko nedelo poveličani častitlivo prišeo -z groba. Prve reči, štere so apoštolje čüli z vüst od mrtvi stanjenoga Zveličitela, so bile: „Mir vam bodi!“ Mir je teda Kristus prineseo na svet i ga ešče dnesden v obilnoj meri rosi po svojoj sv. Matericerkvi. Mir z Bogom i ljudmi je za vsakoga posamičnoga človeka kak tudi za celi narod i vse človeštvo največša dobrina, za to se veselimo vüzma, ki je svetek miru, zmage prerorenja i ga je posveto sam zveličiteo.

Podperajte i Čtite

„NOVINE“!

Ivan je navadno pristrčno pozdravo svoje soside i se zahvalo za zavrtanje, štero so meli do njega. Proso je tudi vsikdar Boga, naj blagoslovi njihovo delo da bo njim i njihovim potomcom na hasek.

Ivan: „Dnes začnemo z najvažnejšim dugovanjem, od šteroga zavisi pri polodstvu največ. Ka mislite, štero je to dugovanje?“

Gregor: „Gvišno je to plüg.“

Ivan: „Tudi plüg je važen, nego več pomeni za polodstvo gnoj, prava hrana za rastline. Kak mi nemremo živeti brezi jestvine i pitvine, tak tudi rastlina ne, pravimo, da je zemla nerodovitna.“

Veren: „Pa so vندا tudi njive, štere brezi gnojenja rodijo.“

Ivan: „Resan je, nego v naši krajev se to že redko zgodi. Pa tudi takše njive, štere se vidijo, da so neizčrpne, nazadnje pridejo do toga, da opešajo, se zrodijo i postanejo mrtve. To nas vči lastna kušnja.“

Gregor: „Kakšo hrano pa te rastline rabijo?“

Ivan: „To je nemogoče na kratko povedati, s tem pitanjem se moramo malo duže miditi. Od toga nam razlaga polodstva kemija, to je znanost, štero se včijo na višiji polodelski šolaj. Tej kemiki so raziskali zemlo, rastline pa gnojila i na te način zvedeli, ka je rastlinam za hrano potrebno.“

Vzemimo nekaj rastlin, detelice, žitne ali pa korenske rastline, na priliko krumpič i posušimo ga v tak toplaj peči, da nam zato ne zgori. Či sirovoga zvagamo i potom sühoga, opazimo, da je süh i komaj za edno štrtno tak žmeten kak sirovi, znamenje, da je v krumpiči trištrtine vode. Či süh i preostanek zežgemo, nam ostane samo eden stoti tao pepela. Krumpič ma teda vsebi 75% vode, 24% zgorliv i snovi 1% negorliv i. Voda z zgorlivimi snovmi se imenjuje organična, ova pa anorganična snov. Kemiki so nadale najšli, da organične snovi obstojijo s: kisika, vodika, ogljika i dušika. V pepeli pa se nahajajo: kalij, vapnenec, žveplena kisilina, magnEZija, železo i fosforova kisilina. Te snovi pa se ne nahajajo samo v krumpiči, nego tudi v drugi rastlinaj, i je rastline v sebe jemlejo kak hrano.“

Gregor: „Ali rastline to hrano samo z zemle dobijo?“

Ivan: „Tudi na to nam kemik odgovarja. Kemik je ne samo rastline preiskao, nego tudi zrak, vodo i zemlo. Potom pa je preizkusil, ali morejo rastline brezi štere tej snovi živeti. Rudninske, ali anorganske snovi se najdejo samo v zemli, rastlina je teda dobi z zemle s svojimi koreninami. Druge snovi pa dobi rastlina zvekšega z zraka, največ s pomočjov svojega listja. Nekaj namali tej snovi pa vleče tudi z nemle. Nikak pa nesme primenkavati rastlinam štera od imenovani snovi, ovači nemre rasti i se razvijati. (Dale.)

Prekusnice.

Pozábo je. Všoli so se pripravljali na skušjo (egzamen) z verouka. Tudi vnočasiti gospod dekan so bili pozvani, da pridejo poslušati, ka so se mali navčili. G. katehet so že naprej vsakomi povedali, ka de pitani. Malomi Števek i so povedali, da de on pitani: S koj je Bog prvoga človeka stvoril. Pa da mora na to odgovoriti: z ilovice.

Števek, da ja nebi pozabo, je ves čas ponavljao: z ilovice, z ilovice, ilovice. Oča ga doma čujejo i njemi pravijo, naj si raj dne v žep malo ilovice, pa se te že spoti, ka mora oговорiti. Resan, tak je napravo.

Pri izpiti pitajo g. katehet: „Števek, s koj je Bog stvoril prvoga človeka?“ Siromak pa je pozabo i je cepetao. gledao vükla pa gor, jeklao: „Z... z... z... oha, že ga znam; z toga, ka jes v žepi mam.“

Kak tu, tak tam. Siromak, šteri je ne zmogeo krav, nego je meo samo osle, je prišeo ednok nekam v pisarno. Škrici so se šteli z njega nekaj ponorčariti i njemi velijo, naj si dol sede, čiravno je ne bilo v pisarni niednoga stoca. Paver si ogledne okoli i zmrmra sam pri sebi: „Tu je pa ravno tak kak pri meni v štali, tam tudi nega stoca kak tu ne i so osli kak tu.“

Lübezen velika, na konci jezika, na sredi srca pa nič ne vala. Mladi zakonski par, šteriva sta se večkrat pisano kak pa z lepa gledala, je meo razgovor.

Žena: „Možek, ka bi ti napravil, či bi jaz mrla?“

Mož: „Najbrž to, ka bi ti napravila, či bi jaz mro.“

Žena: „O, vidiš ga skažljivca, pa si mi obečao, ka se ne boš nikdar več ženo!“

Ocene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 300 Din., žita 225 Din., ova 165 Din. kukarice 200 Din., ječmena 190 Din., hajdine 300 Din., prosa 250 Din., živina: Govenska v Ljubljani kg. 8—10 Din., teoci 10—15 Din., svinje 15—16 Din. Krma: Sena 80—90 Din., slame 40—60 Din. metercent.

Borza:

1 Dolar 56 Din 74 par. Schilling 8 D. 10 p. Čehoslovaška krona 1 D. 68 p., Nemška zlata marka 18 D. 48 p., Francoski frank 2 D. 23 p., Švicarski frank 10 D. 94 Taljanska lira 2.52 D.

Pomaranče in limone

ter vsakovrstno vsak dan svežo zelenjavo dobavlja po najnižjih dnevnik cenah edino le tvrdka CELESTINA GLAVNIK Ljubljana, Pogačarjev trg. 1. Telefon: interurban 2493. Brzojavke: Glavnik, Ljubljana.

LEPO POSESTVO

je na prodaj, stanovanje in gospodarsko poslojje vse zidano, zemljišče obstoječo iz njiv in travnikov, skupno 5 oralov, vse pri hiši. Cena se poizve pri lastniku SENČAR v Lukavcih, pošta Križevci pri Ljutomeru.

Mali oglasi.

„MAJALA“ mest in milo za obraz Vam ohrani mladost i lepoto. Napravi kožo belo, ostranjuje vso nečistočo, piščajce, zdečico, jetike in sončene spliate. Cena za obadvoje Din 20.— Izdeluje in z poštov razpošilja: Lekarna pri Sv. TROJICI D. Lendava.

Klodaji

sta dva „Singer“ mašina za čevljare malo nūcaniva. Što šče kúpati je po fal ceni dobri pri FILO JANEZI v Čekčkoj vesi.

Na prodaj

je ena še nova 4 let stara mlatilnica na parni pogon s štirimi kojskimi močmi, 1000 mm. širine, tovarne: Hofher Shrantz Claytyn Sutleworth. Poizve se lahko pri lastniku IVANU TKALEC, Lipa. Cena primerna, blago še dobro ohranjeno. Čas za prodajo samo še do 1. maja 1927.

Naročnina ino oglasi se sprejemajo za „Novine“ pri

I. HAHN	ERDŐSI
trgovina s papirjem, s pisarniški in šolskimi potrebščinami.	BARNABÁŠ
Prekmurska tiskarna v Murski Soboti.	trgovci z papirrom igračkami v Murški Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.

Samostalno podporno društvo „SVETI KRIŽ“ v Chicagi Ill.

je jako dobro za prekmurske Slovence i Slovenke. V društvo se sprejmejo moški od 16. do 50., ženske pa od 16. do 45. leta. Vstopnina eden dolar pri sprejmi v društvo. mesečna plačila za društvo eden dolar. Za to plačilo dobi vsaka kotriga ob priliki betega vsaki den eden dolar podpore, za smrtino pa 500 dolarov. Kotrig ma 300, gotovščine 12,000 dol. Seje se vršijo vsako drugo nedelo v meseci popoldne ob dvema vóroma na No 1802 S. Racine Ave.

Odborniki so: predsed.: Štefan Ros, podpredsednik: Ignace Krapec, nadzorni predsed.: Ignac Markoja, tajnik: Štefan Hozjan 2049 W. Coulter Street, podtajnik: Martin Horvat, blagajnik: Štefan Jakšič, paziteo betežnih: John Hanc, računovoditelja: Matjaš Grüškovič i Toni Balažič, paziteo društva: Štefan Kelenc.

DELAVCI.

Palerje. ki majo delo na Vogrskom, se opominajo ka se za potrebna dovoljenja pravčasno poskrbijo, ka do smeli pogojene delavce za istino pelati na Vogrsko, tak ka ne bodo delavci pali ostali na slednje brez dela i bi ne mogli na Vogrsko pa polek zamudili delo tudi na Slavsko. Na to se tudi vse delavce opomina, da prle, kak sze pogodijo naj dobro opitajo za ta dovoljenja, če je palerje resan majo!

Dale se vsem delavcem naznana, ka je ešče potrebno več 300 delavcev na Državno imanje „Belje“ gde se je dosegal vsikdar najboljše i najbole za stalno zaslužilo! Pogoditi se je pri: Franjo Kerec, Mihael Veren, Štefan Ružiči v Prosečkovej, Kerč-Franci v Tropovcih, Žibrik Ivani v Brezovcih i Šantavec Štefani v Vadarcih! Vsi se popašcite i ne zamudite lepe prilike! V tom deli je stalen služ v silji i penezaj! vsakomi delavci pride na na 2500 Din. i od 4 do 8 metrov silja zagvüşno!

? Največe ve- selje otrokom ?

so igračke, katere po zelo nizki ceni

in v veliki izbiri n. pr. kangle za polivanje, vedra, obroče, hinte, peresne veternice, grablje, lopate, žoge, čige, vozičke ter razne figure iz celuloida in gumija itd. dobite pri

Erdősy Barnabaš,

trgovcu s papirjem in igračkami v M. SOBOTI, Cerkvena ulica.

ZAMENJAM

mali avto za moderno motorno kolo in prodam po zmerni ceni: 6 HP mlatilnico z 4 HP parno lokomobilo ali pa 6 HP mlatilno z 14 K. S. motorjem — Klimaks — na sirovo olje; mlatilno garnituro zamenjam tudi za manjšo garnituro. ALOJZ JUREŠ, mljn p. Križevci pri Ljutomeru.

Prodam

iz proste roke hišo in posestvo v kateroj se nahaja na motorno silo moderno opremljena ključavničarska delavnica na naj prometnejšem mestu s orodjem ali brez pripravno takoj še za mizarstvo, kolarstvo ali slično obrt takojšnje ugodno mesto za trgovao FRANJO PERGAR Turnišče hiš. šte. 239.

PRODAM

mojo moderno zozidano, z vodovodom, lepo kopalnico in acetilensko lučjo opremljeno

hišo in posestvo,

kakor tudi kompletno pohišstvo za obedovalnico.

HORVATH KAROLY notaruš vp. v ROGAŠOVCIH (Sv. Jurju) Prekmurje.